

ulogu. Francuski historičar – sovjetoolog A. Bezankon je još pre pojave Crne knjige komunizma (Courtois, 1998) u pristupnoj besedi povodom izbora u Francusku akademiju nauka decembra 1996. govorio o nacističkom i komunističkom totalitarizmu i usprotivio se prećutkivanju i ignorisanju komunističkih zločina. Objašnjavajući sa žaljenjem zašto su nacistička zlodjela poznatija od komunističkih, Bezankon je branio fireovsko ortodoksno tumačenje u čijem je središtu teza o manipulaciji (Besancon 1998). Razlog je u tome što je Zapad prihvatio sovjetsku "Vulgatu" o vrlom socijalizmu i grešnom kapitalizmu. Zašto? Više zemalja iskusiло je nacističku okupaciju, saveznička vojska je videla konc logore, a gasne komore otkrivene su kao novi jedinstveni sistem ubijanja. Tome nasuprot Gulag i kineski Laogai još uvek su zagonetni i poznati samo posredno, u pisanim izvorima bez fotografija. Zahvaljujući pritisku jevrejskog lobija holokaust je snažno istaknut kao neuporedivi democid i postao deo kolektivne samosvesti. Dalje, vojni savez zapada i SSSR-a protiv fašizma oslabio je osetljivost Zapada na opasnost od komunizma i rušio imunost intelektualnog sistema prema komunizmu. Vojni uspesi SSSR-a to su još više pojačali. Zapadna Evropa nije direktno iskusiла Crvenu armiju, ali jeste Vermaht. Crvena armija je viđena kao oslobodilačka, a Sovjeti su bili u Nirnbergu sudije. Sve je to stvorilo nedosledan stav prema komunizmu na Zapadu, neuravnoteženu osudu i selektivno pamćenje (Besancon 1998). Bezankon je pozdravio Crnu knjigu komunizma ali je u duhu postmoderne kritikovao i Zapad poričući teorijsku valjanost podele na levicu i desnicu. Po njemu, Zapad je sam odgovoran što je ova podjela bila ključna. Naime, punih 70 godina zapadne demokratije nisu pozivale komunizam da položi račun, već su prihvatale sovjetsku Vulgatu, tj. podjelu na socijalističku levicu i kapitalističku desnicu. Osim toga zapadni naučnici su podlegli tumačenju lenjinizma kao meteorološke nepogode, tj. nesrećnog odstupanja od inače valjanih izvora. Bezankonova gledišta deli veliki deo preobraćene francuske konzervativno-liberalne inteligencije (bivši komunisti ili maoisti), koje je konverzija Firea i Bezankona lišila moralnih dilema u pravdanju vlastitog zaokreta. Tako je A. Gliksman uočio da glavni problem nije otkrivanje žrtava komunizma već odgovor zašto su demokrate tako dugo nasedale komunističkoj propagandi. Nije problem u uporedivosti zločina već u tome što ih dugo nismo priznavali. Za razliku od poznatog nacizma, kapacitet laži prava je svojevrsnost komunizma. Slično je govorio i politikolog J. F. Revel: nacisti nisu nikada krili svoje namere, dok su komunisti obmanjivali svojim idealima, a još su crnji zločini uz koje ide laž. B. H. Levi je podvlačio ulogu mita o ubijanju Jevreja koji je zamagljavao zločine komunizma, a psihoanalitičarka S. Korff-Sos (Korff Sauusse) je isti mit uočila u oceni francuskih komunista o staljinizmu kao monstruoznosti. Gulag je na taj izmešten izvan ljudske odgovornosti i shvaćen kao neželjeno izobličavanje komunizma. Time je onemogućeno racionalno objašnjenje smatra Korfova (Cit. prema Ackermann 1999, S. 173-174.). U čitavom stoleću Zapad je bio zaokupljen nalaženjem apsolutnog zla unutar samog Zapada. To je danas Južna Afrika i aparthejd, juče je to bio Vijetnam, a uvek opstaje nacizam – kao "okamenjena referentna tačka za merenje ostalih verzija zla". Sve to je prikrivalo zlodjela komunizma poručuje bivši komunista, a danas žestoki antikomunista Alen Bezankon. Američki konzervativni sovjetoolog Malia je otišao čak dotle da je optužio sovjetoologe da su doprineli produžavanju sovjetske vlasti jer nisu bili kadri da se suoče sa celinom sovjetskog komunizma. Koristili su eufemizme kao autoritarizam, pluralizam ili razvojna diktatura za sovjetski sistem, čime su išli na ruku sovjetskom vrhu i čak mu pružali opravdanje. Pozivajući se na Solženjicina, Malia je optužio naučnike da su se "slagali sa lažju", kada su Hruščovljev i Brežnjevlev period nazivali "demokratizacijom odozgo" (Cit. prema Lovell, 1996/97). Konzervativci su optuživali revizioniste da su isticanjem klasnih suprotnosti kao izvora Oktobarske revolucije krili činjenicu da je na delu